

Tibor Červeňák

Tibor Červeňák je malíř, který vyprodal několik svých výstav ve světě, ale stále se vrací do Česka ke svým kořenům. Narodil se roku 1977 v Hranicích na Moravě, v roce 2004 se přestěhoval do Velké Británie. Přes veškerá úskalí, která ho provázela již od dětství, se držel své touhy po malování a vedle existenčního zajištění sebe a své rodiny šel za svým snem. Absolvoval jednu z nejprestižnějších uměleckých vysokých škol v Londýně Chelsea College of Arts, na které studovala řada světově uznávaných umělců. Zde nastoupil ke studiu už s bakalářským titulem, který získal na Bath School of Art and Design v Bath Spa University. Na tuto školu byl přijat na základě svého talentu bez formálního vzdělání.

Své obrazy vystavoval v galeriích ne jen evropských měst, Vídeň, Stockholm, Helsinky, Paříž, Benátky, Berlín, Londýn, Bristol, Belfast, ale také v New Yorku. Jeho dosud poslední velká výstava proběhla začátkem roku 2019 v jeho rodných Hranicích v Muzejní galerii Synagoga. Obrazy Tibora Červeňáka jsou zastoupeny v soukromých sbírkách ve světě i v České republice a díla z jeho finální výstavy závěrečného roku odkoupila Bath Spa University. Vystavoval také v Royal West of England Academy v anglickém městě Bristol. Zde za obraz MY Monet získal hlavní cenu za nejlepší obraz v kombinované technice.

Zajímavý životní příběh velmi talentovaného umělce tak zanechává doteky v jeho obrazech.

Radana Zapletalová, prosinec 2019

Biografie

Narozen 27. 1. 1977 v Hranicích na Moravě

- od dětských let navštěvoval ateliér Miloše Rutkovského, rádcem mu byli Zdeněk Smejkal či Jaroslav Štěpán
- vyučil se malířem – lakýrníkem a krátce studoval dálkové obor malíř – restaurátor ve Valašském Meziříčí
- od konce 90. let začal vystavovat pod pseudonymem Valerio Ivtdogasa a byl krátce členem Unie olomouckých výtvarníků
- v roce 2004 přesídlil do Belfastu ve Velké Británii, kde vystrídá různá povolání a navázal spolupráci s galeristou Michaellem Flanaganem
- od roku 2006 si přivydělává jako taxikář nejprve v Belfastu a od roku 2012 až dosud v Cardiffu
- od roku 2009 začal již pod vlastním jménem vystavovat a prodávat své obrazy do soukromých sbírek, v témže roce se objevují obrazy Tibora Červeňáka ve filmu Paint (režie Ryan Tohill)
- v roce 2011 vrcholí tato činnost samostatnou výstavou v New Yorku, kterou zahajuje zpěvačka a instrumentalistka Iva Bittová. V místním MoMA byl malíř zásadně okouzlen Monetovým obrazem Lekniny
- v letech 2009 – 12 se vedle umělecké činnosti věnuje kickboxu, což se promítá i do jeho experimentální tvorby pod názvem Boxing Painting
- v letech 2012 – 15 studoval na Bath School of Art and Design v Bath Spa University
- v letech 2015 – 16 studoval na Chelsea College of Arts v Londýně a získává magisterský titul
- 2015 na výstavě v Royal West of England Academy obdržel cenu za nejlepší obraz v kombinované technice
- v současné době žije v Cardiffu

Samostatné výstavy

2002 / Kubistické inspirace, Galerie U mloka, Olomouc, Art Gallery, Hranice na Moravě
2005 / Irské inspirace, Safehouse Gallery, Belfast, Severní Irsko, Velká Británie
2007 / Harmonie, Emer Gallery, Belfast, Severní Irsko, Velká Británie
2009 / 5764, Emer Gallery, Belfast, Severní Irsko, Velká Británie
2011 / Synfony for blue and gold, Flushing Council on Culture and the Arts, New York, USA
2015 / Obrazy, Galerie Jiří Skácelík, Olomouc
2018 / Boxing painting, galerie Kai Dikchas, Berlín, Německo
2019 / Koně a ženy, Galerie Synagoga, Hranice na Moravě

Skupinové výstavy

1999 / Czech Embassy, Helsinky, Finsko
1999 / Czech Embassy, Oslo, Norsko
1999 / České kulturní centrum, Stockholm, Švédsko
2000 / Divadlo Rokoko, Praha
2006 / 125th Royal Ulster Academy Exhibition Ormeau Baths, Belfast, Velká Británie
2008 / 127th Royal Ulster Academy Titanic Drawing Office, Belfast, Velká Británie
2011 / Art Live World, International exhibition, World, Catm Gallery, New York, USA
2015 / Bath Spa University Degree finále exhibition
2015 / Brick Lane London „Free Range“ Degree finále exhibition, Londýn, Velká Británie

hlavní partneři

Tibor ve svém ateliéru

ZAZA
GALERIE

Výstavy 2020

V roce 2020 organizuje ZaZa Galerie
sňůru výstav Tibora Červeňáka – Doteky.

První z výstav proběhne
od 16. ledna do 1. března v Domě umění v Opavě,
od 30. dubna do 12. června v Ostravě v ZaZa Galerii.

Další z výstav se uskuteční v Praze, v galerii Topičův salón
na Národní třídě. Výstava proběhne od 17. června do 23. července.

Poslední plánovaná instalace výstavy Tibora Červeňáka bude
od 25. července do 24. září v Galerii Zet ve Velké Bystřici.

partnerské galerie

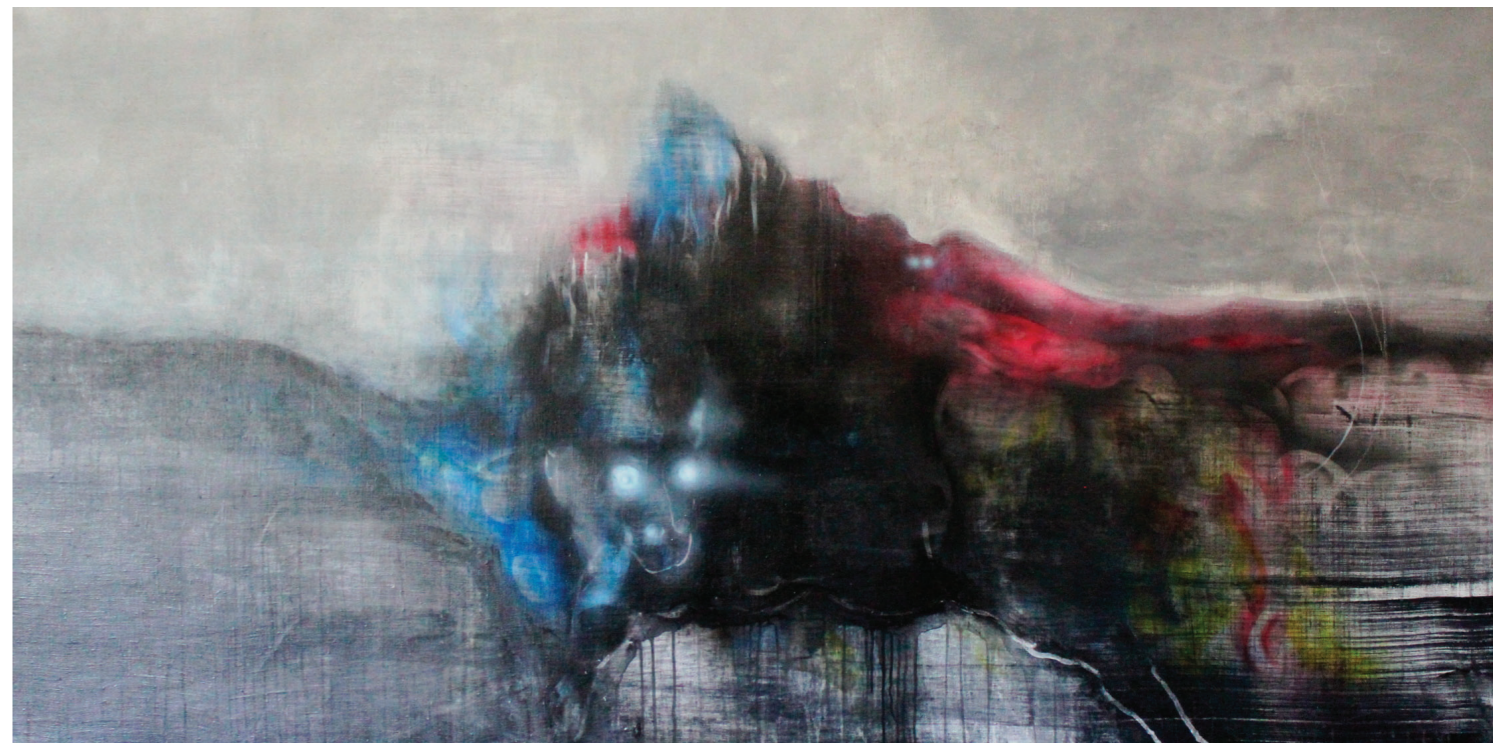

Poslední večere
2019, olej na transparentním plátně, 61 x 91 cm

Doteky

Tibor Červeňák

Transformace myšlenek a nálad
2017, olej na plátně, mix média 110 x 220 cm

Stíny Augusta Rodina 2019, malba na plátně s cigaretovým popelem, 77 x 96 cm

Ukřížování 2019, olej, akryl na plátně a transparentním plátně, 40 x 30 cm

Infantka Margarita 2019, olej, akryl na plátně a transparentním plátně, 110 x 100 cm

Malíř se obrazně řečeno dotýká svých starých vzorů, aby se díky svému přispění mohl dotýkat nových diváků. Jsou to volně kompozice na dané téma – malby, které svou inspiraci více či méně skrývají v nitru vlastního ústrojí. Jejich autor je přírodní živel, řeklo by se naturčik, jeho přirozený talent vyvěrá a proudí svobodně. Umělecké školení, kterým malíř prošel vymezuje jeho tok jen okrajově. Uvnitř se nadále střídají či mísí vody klidné i divoké – hlavní nespoutaný proud se rozlévá do všech stran. Tvoří se ramena svěží i slepá anebo zákoutí čekající na další osud. Autor se dotýká svých inspirací volně a libovolně si vybírá vlastní výrazové prostředky. Chvatně nebo promyšleně volí způsoby projevu. Ozvěnu Monetových Lekninů nově zpřítomnil úhozy a otisky v barvě namočených boxerských rukavic, Giacomettiho utlé sochy připomněl výraznými barevnými gesty, dojem z Rodinových plastik je zachycen v jemných liniích a skvrnách. Červeňák vyhledává své oblíbené umělce – jezdí si je „navnímat“ do Madridu, Londýna či Paříže. Inspiraci mu však mohou být i prosvětlená barevná okna chrámu nebo biblické téma Kalvárie a další náboženské motivy. „Navštívil jsem Giacomettiho institut, byla to velice dobrá zkušenost. Na něj, Bacona i Rodina jsem se snažil dívat z různých úhlů a chtěl jsem vidět něco jiného, něco pro sebe... v podstatě nešlo o hledání, ale o dojem... Rodina jsem vnímal ze všech stran, záměrně jsem také pozoroval, jaké stíny ty sochy vrhají a jaké obrazce to sděluje. U Giacomettiho jsem se díval na prostory v soše do míst, kde nebyla socha vyplněna – tedy mezi paže a na prostor, který socha měla kolem své venkovní figury...“, přibližuje Červeňák proces svého pozorování. Citace či transformace slavných mistrů mají různé pohnutky a jejich výběr je mnohdy dán jejich soliterní cestou. „Od dětství jsem vzhlížel k autoritám jako byl Francis Bacon nebo Antoni Tàpiés, kteří dosáhli světového věhlasu jako samouci. Do toho jsem se vžil a věřil, že to mohu dokázat také,“ říká Červeňák, který má již za sebou výstavy v New Yorku a dalších metropolích. Přes dílčí a nestálé úspěchy však o své místo na mezinárodní scéně musí bojovat.

Kořeny a tvůrčí začátky Tibora Červeňáka, který již sedmáct let žije v zahraničí, se pojí s jeho rodnou zemí. Také první prozření a inspirace musíme hledat na Moravě, kde vyrůstal. A jak se dostal k samotnému malování? „Vzpomínám si na to stále, s vychovatelem jsme šli na exkurzi k sochaři a medailérovi Mikoláši Rutkovskému a on tam pracoval na erbech. Předtím jsem ho vídával z okna dětského domova,

Modlitba 2019, olej na plátně, 78 x 96 cm

Kočky za plotem 2018, olej na plátně, 45 x 50 cm

Divocí koně v krajině 2018, olej na plátně, 258 x 359 cm

vůni, malby s ženami záhadnými a proměnlivými.“

Červeňák je malířem emocí, zvláštních vhledů a podmanivých vjemů. Vidí lásku i smutek, intenzivně prožívá svůj příběh, který se v jeho práci posouvá do obecnějších rovin. Navzdory času se volně pohybuje a vede vnitřní dialog před díly jeho oblíbených tvůrců. Jsou mu inspirací a popudem k nové výpovědi a jiným pohledům či experimentům. Autor nakonec maluje vlastní svět prostoupený touto intimní zkušeností a probuzenými archetypy. Červeňákovy obrazy se nás pak v jakémsi mytickém bezčasi dotýkají.

Tedy závěrem: Tibor Červeňák je nevšedním úkazem, který bez zábran a korekcí předkládá emocemi nasycené výjevy. Na jeho obrazy je dobré se dívat s podobně otevřenou bezprostředností. Je to malíř srdce a ruky; také citu a chvatu - autor intuitivní, avšak veden a držen podvědomě čímsi konzistentním. Jeho malby jsou ve výrazu proměnlivé, avšak v úhrnu je to dílo držící vnitřním tajemstvím pohromadě. Obrazy mají společný základ, tušený jmenovatel, zjevnou opravdovost. Červeňák je malíř kolorista,vypravěč lyrický, který však v hlubších vrstvách rozehrává více či méně hybné, třebaže ztlumené, nelehké drama. Hledíme na báseň v próze, v níž se prolíná sen a skutečnost, představy a vjemy, fantaskní i pravděpodobné. Malíř se pohybuje se vzácnou intuicí na pomezí různých dualit a vidno, že se zde cítí přirozeně. Zpravidla se zdárně vyhýbá nástrahám povrchního estetismu, i když vyprávění, krása a pozitivní podmanivost jsou zde přítomné. Barva, pohyb a tajemná nedoslovenost nás přitahují – vtahují do jeho zvláště rozvolněného, někdy zastřeného, světa, který je nám tušeně blízký. Snad pro svou rezonanci společných archetypů (ženy, koně, otevřeně levitační prostory) a možná také pro dětsky neomezenou volnost či nevymezenost. A tak si vzpomene-me třeba i na folklór, mýty, erbenovskou atmosféru, lidovou zdbnost či výpravnost se smyslem pro detail i děj, lásku i smutek. Tibor Červeňák je sverázným a pozoruhodným malířem, jehož příběh se nás čímsi dotýká.

Radan Wagner